

خط مشی کتابخانه بیمارستان امام رضا (ع) تبریز

مقدمه :

کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی با هدف نیاز سنجی، گردآوری، و اشاعه اطلاعات شکل گرفته اند. بنابراین وظایف اصلی کتابخانه را می توان به سه دسته کلی تقسیم کرد :

(۱) مجموعه سازی (۲) سازماندهی و (۳) اشاعه اطلاعات

باید توجه داشت که مجموعه سازی نخستین رکن در کتابداری و اطلاع رسانی و کتابخانه هاست؛ زیرا سایر فعالیت های کتابخانه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم پس از مجموعه سازی شروع می شود و کمیت و کیفیت دو رکن دیگر کتابخانه یعنی سازماندهی و اشاعه اطلاعات به شدت متأثر از آن است.

تأمین منابع اطلاعاتی به صورت درست، به موقع و متناسب با نیازهای مراجعان می تواند ضمن غنی سازی مجموعه و رفع نیازمخاطبان، باعث افزایش میزان استفاده ی سایر مراکز و سازمان ها از منابع و خدمات مجموعه از طریق امانت بین کتابخانه ای گردد. با توجه به این مطالب داشتن یک خط مشی مدون مجموعه سازی در یک کتابخانه بیمارستانی دارای اهمیت خاصی می باشد.

❖ فلسفه و هدف:

۱. رسالت کتابخانه

رسالت اصلی کتابخانه، حمایت از برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی است. مجموعه کتابخانه باید بازتابی از مطالب جاری در موضوعات مورد تدریس و تحقیق باشد و بتواند با تحولات در برنامه ها و فعالیت های آموزشی و پژوهشی بیمارستان تحول و گسترش یابد.

۲. هدف

هدف کتابخانه تامین منابع لازم برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی، تحقیقاتی و مطالعاتی دانشجویان، اعضای هیات علمی و کارکنان و سایر افراد استفاده کننده از کتابخانه میباشد.

❖ تعاریف:

۱. مجموعه سازی:

مجموعه سازی عبارتست از عمل یا فرایند نیازسنجی، انتخاب، سفارش، تهیه و دسترس پذیر ساختن محتوای منابع اطلاعاتی مورد نیاز جامعه کتابخانه از راه های خرید، مبادله یا سایر روش های مرسوم و ارزیابی مداوم آن ها.

۲. جامعه کتابخانه:

جامعه کتابخانه متشکل از کلیه اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان بیمارستان امام رضا (ع) می باشد.

۳. منابع کتابخانه:

منابع کتابخانه در فرایند مجموعه سازی شامل کتاب های فارسی، لاتین چاپی و مجلات چاپی می باشد.

۴. دامنه و پوشش:

کلیه منابع رشته های حوزه پزشکی و پیراپزشکی می باشد.

❖ کمیته انتخاب منابع و مسئولیت:

۱. کمیته انتخاب متشکل از ریاست کتابخانه، مسئول و کارشناسان واحد سفارشات، مسئول بخش امانت، مسئول بخش مرجع و نمایندگان گروه های آموزشی.

۲. مسئولیت انتخاب مواد:

مسئولیت اصلی انتخاب مواد با رئیس کتابخانه است. وی وظیفه سیاست گذاری، تدوین آیین نامه های انتخاب، وجین و اهداء منابع و نظارت بر فرایند مجموعه سازی و ارزیابی مجموعه ها را به کمیته گزینش مواد تفویض می نماید. بررسی و انتخاب مواد با کمیته انتخاب و مسئولیت اجرایی آن طبق آیین نامه بر عهده بخش سفارش و فراهم آوری مواد می باشد.

❖ معیار کلی انتخاب و تهیه منابع:

انتخاب کتاب بر اساس نیازسنجی از جامعه استفاده کننده صورت می گیرد که به این منظور معیارهای ذیل مورد توجه قرار می گیرد:

۱. در نظر گرفتن رسالت کتابخانه
۲. نوع استفاده کننده و نیازهای مطالعه کنندگان
۳. توجه به رشته های تحصیلی موجود در بیمارستان امام رضا (ع) تبریز
۴. فضا و تقسیم بودجه اختصاص داده شده
۵. توجه به منابع و مواد مرجع مورد نیاز

❖ روش تهیه منابع:

۱. خرید:

خرید از نمایشگاه های فصلی و سالیانه کتاب از جمله نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و یا از ناشران سطح شهر و کشور صورت می گیرد.

۲. اهداء: پس از بررسی منابع دریافتی، منابع مورد نیاز کتابخانه را انتخاب و سایر منابع را به کتابخانه های دیگر اهدا می نمایند.

❖ معیارهای عمومی انتخاب مواد

۱. مرتبط با رشته ها و موضوعات مورد نیاز
۲. توجه به اعتبار نویسنده، مترجم و ناشر
۳. توجه به اعتبار، صحت و روزآمد بودن اطلاعات
۴. نیاز مراجعان

❖ سیاست فراهم آوری انواع منابع:

۱. منابع مرجع: این گونه منابع با توجه به نوع، نیاز و جامعه استفاده کننده دانشجویان و اعضای هیئت علمی تهیه می گردد منابع با توجه به نوع نیاز و جامعه استفاده کننده کتابخانه با پیشنهاد مسوول بخش مرجع، متخصصان موضوعی، دانشجویان و اعضای هیئت علمی تهیه می گردد.

۲. نشریات: نشریات چاپی و غیر چاپی موضوعی که به تایید گروه های مختلف آموزشی رسیده است در حد امکانات و توانایی کتابخانه حداقل یک نسخه جهت آرشیو مخزن مطبوعات خریداری می شود.

❖ نحوه سفارش و خرید کتاب:

۱. سفارش کتاب توسط دانشجویان، اعضای هیئت علمی و کارکنان دانشگاه از طریق پرتال شخصی صورت می گیرد. منابع درخواستی توسط کارشناس سفارش مربوطه بررسی می گردد، به مسئول گروه آموزشی ارجاع داده می شود و فهرست نهایی بررسی و تایید می گردد.

❖ بودجه:

تعیین بودجه زیر نظر معاونت آموزشی دانشگاه می باشد.

❖ وجین:

سیاست وجین مجموعه همانند سیاست های انتخاب می باشد که بر اساس نظارت، ارزیابی و بازنگری دوره ای مجموعه کتابخانه انجام می پذیرد.

معیارهای وجین منابع:

۱. منابع کهنه که قابل صحافی و بازسازی نیستند.
۲. ویرایش های قبلی کتابی که ویرایش جدید آن با تغییرات اساسی منتشر شده باشد.
۳. نسخه های تکراری بعضی از کتابها که مورد استفاده قرار نمی گیرند.